

Jan Hamáček
1. místopředseda vlády,
ministr vnitra a ministr zahraničních věcí

Praha 15. dubna 2021
Č. j. MV- 54602-1/OBP-2021
Počet stran: 5

Vážený pane poslanče,

reaguji na Vaši písemnou interpelaci ve věci: „Potírání náboženského radikalismu“ (ev. č. 1780).

Extremismus a s ním související proces radikalizace vnímá Ministerstvo vnitra jako bezpečnostní hrozbu, proto toto téma ve své agendě nepodceňuje a naopak se mu věnuje jako své prioritě. Odpověď je koncipována tak, aby Vám poskytla ucelenou představu o tom, jak se s tímto tématem vypořádává bezpečnostní politika České republiky.

Ministerstvo vnitra při přípravě své politiky proti radikalizaci vychází ze tří základních pilířů. Jsou jimi:

a) Ochrana obětí trestné činnosti

Důvodem postihu nenávistné trestné činnosti není primárně represe pachatele, ale ochrana jeho obětí a zamezení tomu, aby agresivní osoby bez ohledu na jejich ideologické zaměření napadaly zástupce minorit pro jejich etnický původ, náboženské vyznání, sexuální orientaci apod. V minulosti bylo předpokladem úspěchu definování zjevných neonacistů jakožto rizikové a kriminogenní komunity. Policie v boji s touto extremistickou scénou dosáhla vysoce profesionální úrovně. V současnosti jsou však

...novou výzvou projevy nenávisti ze strany pachatelů bez extremistického zázemí, na které bylo doposud nahlíženo shovívavěji. Cílem je tedy změnit vnímání podobné trestné činnosti, její postih a zároveň také srozumitelný, logický, jednoznačný a předvídatelný postup orgánů činných v trestním řízení.

b) Ochrana demokracie

Předpokladem úspěchu politiky státu proti nenávistným projevům je pochopení nebezpečí pramenícího ze strany extremistů a xenofobních populistických politiků na straně jedné a porozumění výhodám liberální demokracie na straně druhé. Působení extremistů, dezinformačních médií či zpravodajských služeb nedemokratických států má za cíl oslabení důvěry českých občanů v jejich vlastní stát a jeho zájmy. Taková situace s sebou přináší další výzvy, např. nekompromisní vymáhání práva v případě trestné činnosti na internetu. Téma radikalizace proto dnes nelze řešit bez komerčních internetových společností a IT firem. S nimi musí Česká republika jednat bilaterálně nebo v rámci nadnárodních platform. Dále je nutné posílit národní i mezinárodní spolupráci na úrovni bezpečnostních složek, komerční sféry, akademické obce a neziskového sektoru. V neposlední řadě je nutné budovat jasnou a transparentní komunikaci ze strany státu s občany.

c) Vytváření a posilování imunity

Inklinace osob či celých skupin k extremistickým či xenofobním ideologiím zpravidla začíná ztrátou důvěry k demokratickému systému a hledáním alternativ. Je třeba hledat důvody, které tento odklon zapříčinily, nezlehčovat je či je označovat za neoprávněné. Tento postup vede naopak k dalšímu odklonu a prohlubování příkopů v už tak rozdělené společnosti. Je proto nutné věnovat pozornost rizikovým skupinám náchylným k radikalizaci. Dále je nutná osvěta a vysvětlování výhod demokratického zřízení. Tato sdělení musí být předávána odpovídající formou dle cílové skupiny obyvatelstva. V tomto směru je mimo jiné důležité vytvoření systému strategické komunikace státu. V souladu s výše nastíněnými principy se také ubírá integrační politika státu.

Tyto principy vtělilo Ministerstvo vnitra i do svých koncepčních materiálů zaměřených na radikalizaci, extremismus a terorismus. Konkrétně se jedná o materiály:

- Audit národní bezpečnosti a Akční plán auditu národní bezpečnosti;
- Koncepce boje proti extremismu;
- Zprávy o extremismu a předsudečné nenávisti;
- Akční plán boje proti terorismu (vždy na příslušné roky);
- Koncepce 2021 - 2026 a Akční plán boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021 - 2022 (tento materiál momentálně prochází vnitroresortním připomínkovým řízením).

Dále Ministerstvo vnitra v roce 2018 založilo meziresortní a mezioborovou platformu CZ RAN (Radicalisation Awareness Network Evropské komise – tato síť spojuje všechny důležité aktéry v oblasti radikalizace a byla inspirací pro fungování české platformy). Platforma zahrnuje zástupce jak ze státních, tak i akademických a nestátních institucí a jejím hlavním cílem je meziresortní a mezioborová koordinace tématu radikalizace v České republice.

V rámci bezpečnostního výzkumu Ministerstvo vnitra v roce 2019 podpořilo výzkumný projekt Fakulty biomedicínského inženýrství Českého vysokého učení technického s názvem „Detekce radikalizace v kontextu ochrany obyvatelstva a měkkých cílů před násilnými incidenty“, na kterém jako spolupracující subjekty participují Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra a Policie České republiky. Závěry tohoto projektu Ministerstvo vnitra využije dále ke své koncepční činnosti.

Ministerstvo vnitra je samozřejmě aktivní i na mezinárodní úrovni. V rámci Evropské komise je členem Řídícího výboru tvořeného členskými státy Evropské unie, který nastavuje strategický rámec v oblasti radikalizace na unijní úrovni. Na pracovní úrovni jsou zástupci Ministerstva vnitra členy Prevent Policy Makers Network Evropské komise, jež se zaměřuje na předávání dobré praxe v oblasti národních politik proti radikalizaci. Ministerstvo vnitra a Policie České republiky se také účastní workshopů Radicalisation Awareness Network a jsou také součástí Internetového fóra, jehož agendou je boj proti šíření teroristické propagandy na internetu. S tím také souvisí příprava legislativního řešení a implementace připravované evropské regulace

k teroristickému obsahu online (tzv. TCO). V neposlední řadě Ministerstvo vnitra a Policie České republiky spolupracují na pravidelné bázi s Agenturou Evropské unie pro základní práva FRA a Úřadem pro demokratické instituce a lidská práva ODIHR.

K výčtu aktivit a opatření je na místě zmínit i příklady práce Policie České republiky. Ke zvýšení schopnosti policie a dalších orgánů reagovat na radikalizaci jednotlivce vláda České republiky ve sněmovním tisku č. 642 navrhla rozšířit oprávnění Policie České republiky zpracovávat zvláštní kategorie osobních údajů v rámci § 79 odst. 3 zákona o Policii České republiky i na případy, kdy je to nezbytné k poskytování ochrany osob nebo k odhalování a předcházení konkrétních hrozeb v oblasti terorismu. Tím se mj. zlepši možnosti Policie České republiky odhalovat činnost osob, u kterých došlo k náhlé radikalizaci např. při výkonu trestu odnětí svobody. V rámci Národního kontaktního bodu proti terorismu Policie České republiky také funguje tzv. Internet Referral Unit, který slouží v rámci sítě Europol k odhalování nezákonné teroristické propagandy na internetu. Společně s Vězeňskou službou České republiky se Policie České republiky podílí na pilotním projektu systému SAIRO (Systém analytické identifikace radikalizace osob a program spolupráce při detekci radikalizace), který slouží k včasné detekci radikalizace ve vězeňském prostředí. Velká část policejní práce se také zaměřuje na prevenci radikalizace.

Při výše zmíněných aktivitách vychází Ministerstvo vnitra ze skutečnosti, že radikalizace je proces vedoucí k extremismu, násilnému extremismu či terorismu a je nutné ho nazírat jako fenomén, který při tvoření funkční národní politiky nemůžeme rozlišovat pouze na základě náboženských nebo jiných předsudků. Zároveň je nutné mít na paměti, že situace je díky mnoha specifickým (např. historickým, kulturním či demografickým) zcela jiná než např. ve Francii, Německu či Rakousku. Při tvoření bezpečnostní politiky státu v této věci proto vychází Ministerstvo vnitra hlavně z české národní zkušenosti, analýzy aktuálního stavu a vyhodnocení efektivity nastavených opatření společně s přihlédnutím k stavu v zahraničí.

Dále je nutné zohlednit, že na straně státu se jedná o vícevrstevné téma, v němž se angažuje několik resortů, bezpečnostní složky státu a také další relevantní partneři z řad akademické obce a neziskového sektoru. Ministerstvo vnitra se v případě radikalizace snaží o politiku nikoliv pouze reaktivní, ale zejména preventivní, spočívající

v koordinovaném přístupu všech relevantních aktérů a vstřícně reagující svým postupem na aktuální trendy.

Závěrem bych rád uvedl, že Ministerstvo vnitra není gestorem zákona o církvích a náboženských společnostech a ani nespecifikuje nové trestné činy, proto není možné, abych se blíže vyjádřil k zmiňovaným opatřením z návrhu francouzského zákona. Ve věci registrace, financování a kontroly činnosti církví a náboženských společností Vám, vážený pane poslanče, doporučuji obrátit se na Ministerstvo kultury, které je v této věci gestorem. Ve věci identifikace nových trestných činů Vás musím odkázat na Ministerstvo spravedlnosti.

S pozdravem

Vážený pan
Mgr. et. Mgr. Jakub Michálek
poslanec Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky
Praha